



Repetitie Prometeo/ Jaap Pieper

alleen op naam van componist Alfred Schnittke, maar er werd steeds volop de nadruk gelegd op het belang van het libretto van Viktor Jerofejev, de decors van Ilja Kabakov en zelfs de muzikale leiding van Mstislav Rostropovich.)

Misschien zijn dat wel de twee duidelijkste extremen in het hedendaagse muziektheater: de politieke show van Sellars & co en de 'tragedie van het luisteren' of de 'bevrijding van de klank' van Nono en Stockhausen. De meeste nieuwe muziektheaterproducties bewegen zich ergens tussen die twee uitersten. Neem bijvoorbeeld de Saterzang *Antigone* door Ensemble Leporello, "bedacht, geschreven en geregisseerd door Dirk Opstaele" en op muziek van Luc Brewways. Het libretto draait om het antieke verhaal van Antigone en Hölderlins versie. (Dit artikel is gebaseerd op twintig muziektheatervoorstellingen in het 'klassieke' circuit, die ik in de afgelopen drie jaar zag in België en Nederland. Zeven daarvan vonden hun thema bij de antieke Griekse dichters en weer drie daarvan gebruikten teksten van Hölderlin. Zeven hadden origineel voor die opera bedacht en geschreven teksten.) Dat verhaal is echter

alleen maar te volgen als je het vooraf kent - misschien is het ook niet belangrijk. De encenering is kaal, sober en grauw; het decor verbergt de zaal niet (of is dit alleen om financiële redenen?). Alle zangers/acteurs spelen alle rollen; wie de hoofdrol speelt in een bepaalde scène, krijgt het herkenningsetje van de vorige hoofdrolspeler. De muziek -electronisch en slagwerk- is rauw en 'primitief'. Is *Antigone* -noodzakelijk- muziektheater? De combinatie van muziek en theater, die elk op zich waarschijnlijk niet interessant en spannend genoeg zijn, maakt een voorstelling die mij niet deed denken aan het verhaal van Antigone, maar aan het geluid en de beelden uit *Edipo Re* van Pasolini. Het theater in mijn hoofd was dan toch heel dicht bij de voorstelling op de scène.

Hugo Durieux

Noot:

*Onafhankelijk Toneel, een van de interessantste theatergezelschappen in Nederland, brengt dit seizoen nog L'incoronazione di Poppea van Monteverdi. Peter Sellars regisseert in het voorjaar bij De Nederlandse*

*Opera Pelléas et Mélisande van Claude Debussy naar Maurice Maeterlick en er komt ook een reprise van het dubbelprogramma Il combattimento di Tancredi e Clorinda en Gassir. Tot eind januari vinden in het Haags Gemeentemuseum nog workshops plaats waarin geprobeerd wordt Die glückliche Hand volgens de oorspronkelijke aanwijzingen uit te voeren.*